

İşletme Başarısında Finansal Planlama ve Yeniliklerin Rolü

Yrd. Doç. Dr. Emin UZUN

Muğla Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, MUĞLA

Arş. Gör. Zehra TÜRK

Muğla Üniversitesi, S.B.E., İşletme Anabilim Dalı, MUĞLA

Ersen UZUN

Muğla Üniversitesi, S.B.E., İşletme Anabilim Dalı, MUĞLA

ÖZET

Finansal planlama, geleceğe yönelik hareket biçimini belirlemeye, politikaları saptamaya ve gözden geçirmeye katkıda bulunan bir finans tekniğidir.

Firmanın uzun dönemdeki temel amacı, Pazar değerini maksimum kılmaktır. Finansal yöneticiler bu amacı gerçekleştirmede bir takım finansal tekniklerden ve finansal planlama araçlarından yararlanırlar.

Anahtar Kelimeler: *Finansal Planlama, Finansal Tablolar, Bütçeleme, Finansal Yönetim, Finansal Planlama Ve Kontrol, Tam Zamanlı Üretim, Başabaş Analizi.*

ABSTRACT

Financial planning is one of financing techniques that serves for determining actions related to future, developing and revising policies.

The main objective of firms in the long term is to maximize their market values. With this purpose, finance managers tend to take use of some financial techniques and financial planning instruments.

Keywords: *financial planning, financial control, statements of accounts, budgeting, financial management, just in time manufacture, break-even analysis.*

I - GİRİŞ

Hızla gelişen rekabet koşullarında ve teknolojiye yaşanan gelişmeler doğrultusunda geleneksel işletme yönetim modelleri, geleneksel finansal planlama araçları işletmeleri başarıya ulaştırma ve hedeflerini bulmada yetersiz kalmışlardır.

Sanayi ve ticaretin gelişmesiyle birlikte yeni ürünler, yeni teknolojiler ve hizmetler birer rekabet unsuru olmuştur. Bu gelişmeler sonucunda üretimin maliyeti, işletme giderleri, fiyatlandırma, kar planlaması vs gibi finansal konularda işletmelerde rantabl çalışmanın etkin bir finansal planlama, finansal denetim ve yeni finansal tekniklerin kullanılmasına bağlı olduğu gerçeği ortaya çıkmaktadır.

Planlama bir yönetim fonksiyonudur. Bir seçim ve tercih faaliyeti olması, bir karar sürecini içermesi açısından genel olarak planlama; bir organizasyonda tüm yönetim basamaklarını ve yöneticilerini ilgilendirir. Her planın kendine özgü, genişliği ve içerdiği zaman süreci farklı olmasına karşın her yönetim basamağında yerini alır.

Üst yönetim tarafından hazırlanan, işletmenin bütününe yönelik finansal planlama ile işletmenin finansal amaç ve stratejileri belirlenir. Aynı zamanda işletmenin misyon ve vizyonu da planlara yansır ve genel plan içinde değerlendirmede dikkate alınan temel bir etken olarak işletme yöneticilerinin karşısına çıkar.

Her planlama faaliyeti gibi finansal planlama da geleceğe ilişkin bir faaliyettir; gelecek ise belirsizlikler ile dolu olduğu için “risk” taşır. Risk “belirsizliğin objektif ölçüsü” olarak tanımlanmaktadır. (Van HORNE, 1974:134) Teknolojik gelişmeler ve uluslar arası rekabet koşullarına adaptasyon konusunda etkin bir çaba göstermek zorunda olan işletmeler mümkün olduğunca risk faktörünü dikkate alarak planlama olgusunu geliştirmelidirler.

İşletmelerin belirsizlik altında karar verebilmeleri için, geleceği olabildiğince sağlıklı bir biçimde öngörülen kantitatif ve/veya kalitatif tekniklerden yararlanmaları gerekmektedir. Fakat, en iyi öngörüm-leme; karşılaştırılması muhtemel durumla ilgili geçmiş verilerin olasılıklarını belirleyerek, geleceğin daha bilimsel olarak tahmini özellikle kantitatif tekniklerin yardımıyla sağlanabilmesi.

II - FİNANSMAN VE FİNANSAL PLANLAMA

Finansman kavramı; işletmenin tüm risklerini göze alarak, kar ile zarar arasındaki sürecin kar lehine sonuçlanması ve uzun vadede nakit akışlarının işletme amaçları doğrultusunda kullanılabilmesi ve etkinleştiril-mesine yönelik çabalar bütünüdür.

Nakit akışlarının etkili bir biçimde yönetilebilmesi için, temel olarak; ne zaman, hangi koşullarda, nasıl, ne kadar, nereye kadar sorularının cevaplarının optimum bileşenlerinin bulunması çalışmalarıdır. İşletmenin gereksinim duyduğu fonları en uygun koşullarda sağlamak ve etkin bir biçimde kullanım becerisini gösterebilmek bilgi, teknoloji ve finansal yönetim politikalarının uygulanmasını gerektirir.

Finansman, birbiriyle ilişkili dört alanı kapsar,(Sayılğan, 2003:294)

- 1) İşletme finansmanı ve finansal yönetim
- 2) Kişisel yada kurumsal yatırımcıların yatırım portföyünde yer alacak finansal varlıkların seçilmesi ve gerekli fon yönetimini amaçlayan yatırım ve portföy yönetimidir.
- 3) Finans piyasaları gibi makro iktisadın da kapsadığı “makro finans”.
- 4) Kişileri gelecek yaşamlarında emeklilik, sigorta, konut vb. kişisel gereksinimlerinin doğuracağı nakit akışlarının planlanmasını içeren “kişisel finans”.

Finansal yönetimin ortaklar açısından önemi ise; ortakların servetlerinin maksimizasyonudur. Ortakların servetlerinin maksimizasyonu, işletmenin piyasada sirküle eden hisse senetlerinin değer kazanması, dolayısıyla işletmenin cari piyasa değerinin maksimi-zasyonu sonucu oluşur.

Çağın ekonomisi, gelecek için rekabet, yeni ürün ve hizmet yaratma kapasitesidir. Başarı, dün hayal edilmeyen belki bir gün ortadan silinecek diye düşünülen işletmeleri yeni bir varlığa dönüştürme yetisidir. Aynı zamanda sürdürülebilir bir başarıyı sağlayabilmek, dolayısıyla büyümeyi gerçekleştirebilmek, hayal edilen ekonominin temel taşlarını yerine oturtabilme başarısıdır. Bu başarıya ulaşmanın temel faktörlerinden biri finans fonksiyonunun yönetimi sorunudur.

Finansman kavramı en genel anlamda, işletme varlıkları ve yatırımlar için gerekli fonların temini şeklindedir. İşletmelerin gereksinim duyduğu fon kaynaklarını en uygun koşullarda ele geçirmek, ele geçirilen fonların etkin bir biçimde kullanımını sağlamaktır. Örgütte iyi işleyen ve iyi kurulmuş bir finansal düzene ve “finans karar destek sistemine” işletmenin mutlaka gereksinimi vardır.

İşletmenin yönetimi ile ilgili kararların bilimsel bir biçimde alınabilmesi amacıyla finansal bilgilere önemli ölçüde gereksinim duyulmaktadır. Bu bilgiler; bütçe, finansal tablolar, maliyet bilgileri, nakit tabloları, yatırım analizleri, iş denetim raporları vb den oluşur. Finans kararlarından ve bu kararlarla birlikte üretilecek bilgilerden, finansal yönetim yanında stratejik yönetim ve pazarlama yönetimi, üretim, insan kaynakları gibi işlevsel yönetim alanları ile ilgili kararların desteklenmesi amacıyla da yararlanılabilir.

Finansal planlama, gelecekte ortaya çıkması olası işletme ile ilgili sorunlar henüz ortaya çıkmadan, önlem olarak neyin, ne zaman, ne şekilde yapılması gerektiği konusunda önceden sistematik bir şekilde düşünmeyi gerektiren süreçtir. Finansal planlama, işletmenin büyüme ve değişim rehberidir.

Finansal planlamada aşağıda belirtilen dört temel duruma ilişkin karar planlanır.(Sayılğan, 2003:295)

- 1) Duran varlık yatırımının düzeyi.
- 2) Planlanan dönemde, işletmenin likidite düzeyi veya işletme sermayesi gereksinimi.
- 3) Borç ve özkaynak bileşimi.
- 4) İşletme kararlarının nasıl değerlendirileceği.

Planlama, genellikle üç farklı varsayım altında göz önüne alınarak yapılmaktadır.

- I. En kötü koşulların gerçekleşeceği varsayımı altında
- II. Normal koşulların gerçekleşeceği varsayımı altında
- III. En iyi koşulların gerçekleşeceği varsayımı altında

Hangi finansal planlama modeli kullanılırsa kullanılsın bir planlama modelinde aşağıda belirtilen temel saptamalar yapılmaktadır. (Sayılğan, 2003:299)

- 1) Varsayımlar
- 2) Bütçe (proforma) finansal tablolar
- 3) Satış tahminleri

4) Yatırım gereksinimi

5) Finansman gereksinimi

Finansal yönetim işletmelerin dış çevresine ve makro ekonomik faaliyetlere oldukça duyarlıdır. Stratejik finans planları ile işletme içinde yaratılan ve işletmenin mevcut durumunu yansıtan bilgilerin analiz edilmesi, şimdiki ve gelecekteki çevreyi belirlemek üzere elde edilen ekonomik, demografik ve sosyal nitelikli verilerin analiz edilmesi ve bu çevre içerisinde işletmenin geleceğinin belirlenmesi, tahmin edilmesi finansal hedefleri belirleme ve yönlendirme işlemi gerçekleştirilir. (Bengshir, 1996:77)

Ekonomik, sosyal ve teknolojik gelişmeler finansal yönetim kararlarını büyük ölçüde etkilemektedir.

Orta ve büyük ölçekli işletmelerde finansal planlama ve yönetim işlemlerinin yerine getirilmesi yalnızca finans departmanı tarafından değil aynı zamanda işletme bünyesinde üst kademe yöneticilerince oluşturulan finans komitesi ile eşgüdümlü çalışmasını gerekli kılmaktadır. Küçük ölçekli işletmelerde ise ayrı bir finans departmanı bulunmamakla beraber finansal politikalar tepe yönetimi tarafından uygulanmakta ve finansal kararlar ışığında tepe yönetim üretim, pazarlama, araştırma-geliştirme ve insan kaynakları ve stratejik kararların alındığı gerçeği söz konusudur. Finansal planlamanın başarısını belirleyecek olan ilkeler uygun maliyet, raporlama, örgüt yapısı, esnek olma, açık ve anlaşılabilir olma ve veri biriktirme ve işletme ilkeleridir. Sürekli değişimin içinde olan işletmelerde finansal bilgi gereksinimini karşılama ve uygulama yeteneğine sahip bir organizasyonun sağlanması gerekir.

Bu organizasyonda elde edilebilecek finansal bilgiler genel olarak faturalama, alacaklar, borçlar, bordro, stoklar ve borç senetleri ile ilgilidir. Bu verilerden faturalama; satılan birim sayısını ve tutarını, borçlar; diğer kişi veya kurumlara borçlanılan parayı, alacaklar; diğer kişi veya kurumların işletmeye olan borçlarını, bordro; işgücü maliyetini, stoklar; üretim maliyetini, borç senetleri; borç alınan para miktarını göstermektedir.

Daha üst düzeydeki kararlar, tahminler, fon yönetimi ve denetimi destekli finansal kontrol ile desteklenmelidir. Bu nedenle, finansal planlama işletme başarısında önemli bir yere sahiptir. Veri işleme sisteminden elde edilen bilgiler bugüne yönelik olduğu halde, finansal planlama işlemleri gelecek yönelimlidir. Örneğin; değişik departman bütçeleri yöneticilere söz konusu gelecek yönelimli bilgiyi sağlayan finansal planlardır. Kısa veya uzun vadeli olarak hazırlanan bu bütçeler, işletmenin gelecek dönemlerdeki gelir ve giderleri konusunda bilgi vermektedir. Finansal tahminler mevsimlik değişimleri de dikkate alan istatistiksel modeller ve yeniliklere daha uygun olarak yapılabilir.

Diğer yandan ekonomik birimlerin beklentilerinin, ekonomik kararların alınmasında büyük bir rolü olduğu modern ekonomi anlayışı içinde artık tartışılmaktadır. (Batu, 2003:80) Bu çerçevede, yüksek ve kronik enflasyon sorunu yaşanan ekonomilerde enflasyonist beklentilerin nasıl şekillendiğini ortaya koymak, makro ve mikro perspektiflerden karar alma süreçlerini kolaylaştırmak ve alınan kararların başarı düzeyini yükseltecektir.

III-İŞLETMELERDE FİNANSAL PLANLAMANIN BİLGİ GEREKSİNİMİ

Kuruluş şekli ve büyüklüğü ne olursa olsun, işletmelerdeki faaliyetlerin çoğu finansal işlemler olarak nitelendirilebilecek bir kıymet hareketine neden olmaktadır. Bu işlemler işletmelerin varlık ve kaynaklarında değişme yaratmaktadır.

İşletme yöneticilerine, işletmenin varlık ve kaynaklarının oluşumu, kullanılma biçimi, tüketilen varlık ve kaynaklar sonunda meydana gelen artış ve azalışlar ve işletmenin mali açıdan durumunu açıklayan verilerin toplanıp, rapor edilip analiz edilerek ilgili kişi yada gruplara sunulması gerekmektedir.

Finansal planlamanın gereksinim duyduğu bilgilerden en önemlileri; Başa baş Noktası Analizi olarak bilinen Maliyet-Hacim-Kar Analizleri, Rasyo Analizleri ve Yatırım Projelerinin Değerlendirilmesidir (Seen, James A.,1982:285). İşletmenin diğer finansal bilgi gereksinimleri ise aşağıdaki gibi sıralanabilir.

- Kısa ve uzun vadeli kar planlaması
- İşletme ve bölüm bazında değerlendirilmiş finansal tablolar
- Nakit akım bilgileri
- İşletme fonksiyonlarının gerçekleşen ve proforma sonuçlar gösteren bütçeleri
- Ürün çeşitlemesine ilişkin maliyet muhasebesi verileri
- Ürün karlılık etüdüleri, dağıtım maliyeti analizi ve çeşitli gider ve harcama raporlarını kapsayan özel finansal analizler
- Serbest menkul kıymetler ve iştiraklere ilişkin menkul değer analizleri
- İşgücü etkinlik analizleri
- İç denetim raporları
- Dış çevre ile ilgili finansal, istatistiksel ve politik veriler
- Çağdaş finans tekniklerinden yararlanma
- Nakit bütçeleri
- Temettü politikaları
- Likidite analizleri-kredi analizleri
- Bilgisayar programlarının yazılım ve teknolojiiden yararlanma
- Yatay-dikey ve trend analizleri
- Fon yönetimi
- Stok kontrolü

Yukarda sıralanan bu bilgileri değerlendire-bilmek ve işletme başarısı için kullanabilmek işletmede konulması gerekli etkin bir “Finans Karar Destek Sistemi”nin varlığına bağlıdır.

Finans karar destek sistemi'nin ürettiği finansal bilgi alanları ise;(Turgay,1995:99)

- 1) Finansal Planlama
- 2) Finansal Analiz
- 3) Fon Yönetimi
- 4) Denetim

Finansal Yönetimde öncelikle kontrol edilmesi gereken konulardan biri nakit akımıdır. Nakit kontrolü amacıyla nakit akım tablolarından yararlanır. Nakit kazanmayan veya kazandığı nakdi doğru yer ve zamanda kullanmayan işletmelerin başarılı olmasının olanaksız olduğu bilinmelidir.

Etkin bir nakit yönetiminde günlük nakit giriş ve çıkışları tahmin edilir. Sonuçlar haftalık olarak yönetime sunulur ve bu sonuçlara göre var ise gereksinim fazlası nakdin değerlendirilmesi veya ihtiyaç duyulan nakdin temini için alternatif planlar hazırlanmalı ve uygulanmalıdır. Diğer yandan nakit yönetiminde önemli bir rolü olan Alacakların Yönetimi'ne de oldukça önem verilmelidir. İşletmenin nakit girişlerinin kaynağını oluşturan bu kalemin takibi günlük raporlama ile yapılmalı ve bu raporlar periyodik olarak yönetime ve müşterilere iletilmelidir. Bu bilgilerin sonuçlandırılması ve uygulanması için ise bilgisayar desteği gereklidir.

Bazı işletmelerde sipariş miktarlarının sık değişikliğe uğraması, kullanılan hammaddeler de sürekli konfigürasyon değişikliği yapılması ve stokların atıl duruma düşmesi gibi durumların maliyeti arttırması nedeniyle etkin bir stok yönetimi ve şayet yapılabilir ise JIT(Tam Zamanlı Üretim) sistemine geçilmelidir.

IV- FİNANSAL PLANLAMA OLGUSU

İşletmelerin giderek büyümesi, karmaşıklaşması, yoğun bir rekabet altında bulunmaları dolayısıyla yapılarının değişmesi, bilgi teknolojisindeki gelişmeler gibi önemli değişimler yeni yönetim anlayışlarına ve yaklaşımlarına neden olmuştur. Bu ve benzeri değişim ve gelişmeler ise işletmelerin planlama ve kontrol işlevlerini yerine getirmede ihtiyaç duydukları yeni finansal teknikleri ortaya çıkarmış ve yeni teknoloji bilgi alanlarını genişletmiştir.

Finansal planlama araçlarının finansal analizlerde kullanılan birtakım teknikler olduğunu unutmamalıyız. Örneğin maliyet-hacim-kar analizleri olarak bilinen başabaş noktası analizi yatırımın her evresinde birtakım varsayımlar altında da olsa kullanılmak zorunda olan bir analiz türüdür.(Weston,1972:46) Diğer yandan bir sermaye bütçeleme yatırım kararlarının kesim noktasını teşkil etmesi açısından proje değerlendirme modelleri ve sermaye maliyetini karşılaştırmada kullanılan önemli bir karar tekniğidir. Bu ve benzeri finansal planlama araçlarının ve analizlerinin tümü kısa dönem, orta dönem ve uzun dönem analizleri olarak işletmelerin yaşam süresi içerisinde başarılarında önemli yer tutmaktadır. Bütçe teknikleri kullanılmadan işletme departmanlarının gelecek dönemlerde yapacağı harcamaların ve sağlayacağı gelirlerin nasıl tespit edilebileceği, dolayısıyla işletme bütçesinin nasıl oluşturulabileceği, örneğin talep tahmin yöntemleri kullanılmadan satışların nasıl, ne derece ve ne zaman

gerçekleşebileceği şeklindeki sorulara yanıt bulmak mümkün müdür ? Çağdaş finans yöneticisi ;

- firmanın büyüklüğü ve büyüme hızı ne olmalıdır,
- firmanın kaynakları çeşitli iktisadi değerler arasında nasıl dağıtılmalıdır,
- firmanın amacı açısından en iyi sonucu verecek kaynak bileşimi nasıl sağlamalıdır.

gibi firma faaliyetleri ile ilgili temel sorulara işletme başarısını sağlamak için yanıt aramak durumundadır. (Akgüç, 1996:11)

Finansal planlamanın amaçları şunlardır;

- İşletme faaliyetleri için gerekli fonu sağlamak,
- Fon temininde finansman maliyetini minimum kılmak,
- İşletmenin finansal yapısını değişen koşullara uydurmak,
- Nakit fazlalıklarını verimli kullanarak muhtemel açıklara önceden tedbir almak,
- Finansal dengeyi korumak. (Mucuk, 1993:313)

Finansal planlama işletmenin gelecek yılki finansman gereksiniminin ne olacağını bulmaya yönelik bir çalışmadır. İşletmeler hazırladıkları finansal planlama yardımıyla işletme amaçlarını gerçekleştirmek için gerekli parasal gereksinimleri belirlerler ki; işletmenin ne kadar işletme sermayesi ve sabit sermayeye gereksinim duyduğu planlarla öğrenilir.

İşletmenin işletme sermayesi gereksinimini belirleyen etkenler şunlardır;

- İşletmenin özelliği,
- Satışların mevsimlik özelliği,
- İşletmenin üretim politikası,
- Rekabet koşulları,
- Büyüme-yatırım politikaları,
- Temettü (karpayı) politikaları.

V-TEKNOLOJİK VE FİNANSAL YENİLİKLERİN İŞLETME BAŞARISINDAKİ ROLÜ

Çevre koşullarının bir işletmenin varolabilmesi ve yaşayabilmesi için oldukça önemli bir faktör olduğu gayet iyi bilinmektedir. Özellikle 1950'lerden sonra Sistem Yaklaşımı ve Durumsallık Yaklaşımı'nın da etkisiyle, işletmenin içinde bulunduğu çevre koşulları ve kendi iç faktörleri stratejilerin belirlenmesinde oldukça etkin hale gelmiştir. Doğaldır ki; özellikle günümüzde hiçbir işletme içinde yer aldığı ulusal ve uluslararası çevreden ve bunların kendi iç yapısına olan etkilerinden soyut düşünülemez.

Geleceğin belirsizliği karşısında hazırlanan bütçe ve planlara esneklik verilmesi ve değişik koşullara göre farklı finansal seçeneklerin ve çözüm yollarının getirilmesi gerekir.Bütçe ve planların esneklikten yoksun olması

halinde bütçe ve planların hazırlanması sırasında öngörülmeleyen olayların ortaya çıkışı, söz konusu bütçelerin bir yana bırakılmasına, bu konuda yapılan çabaların boşa gitmesine neden olabilir.

Teknoloji gelişmeye devam edecektir, buna karşın yöneticiler bugünkünden kuşkusuz daha farklı olmakla birlikte, başa çıkmaları gereken teknolojik sınırlılıklarla karşı karşıya kalacaklardır. Bu kategoriye dahil edilebilecek başlıca sınırlama, teknolojinin ilerlemesinden kaynaklanan (kısa süre için dahi olsa) donanımların atıl kalması yeni teknolojinin çok pahalıya mal olmasından kaynaklanabilecektir. Bu durumda yöneticiler üretimi uzun bir zaman önce planlamak zorunda kalacaklardır ve piyasa taleplerine hemen tepki göstermekte rahat davranamayacaklardır.

Genel olarak finansal yenilikleri ortaya çıkaran nedenleri dört ana başlık halinde toplamak mümkündür ;

- 1- Ekonomik gelişmeler
- 2- Teknik gelişmeler
- 3- Yasal koşullar
- 4- Davranış değişiklikleri – çevresel faktörler

Teknik Gelişmeler: Finansal yenilikleri yaratan nedenlerden bir diğeri de bilgi işlem ve iletişim alanındaki teknolojik gelişmelerdir. Bilginin toplanmasında, depolanmasında, ağlar aracılığıyla bir yerden bir yere iletilmesinde ve kullanıcıların hizmetine sunulmasında yararlanan, iletişim ve bilgisayar teknolojilerini de kapsayan bütün teknolojiler bilgi ve iletişim teknolojileri olarak adlandırılmaktadır. (Bilişim Tek, 2001:3)

Bu alandaki gelişmeler, reel sektör ve aracı finans kurumlarının verimli çalışmasını yükseltirken bilgi ve işlem maliyetlerini de düşürmektedir bunun sonucunda belirli finansal hizmetler, örneğin finansal kurumlardaki yatırıma dönüştürülebilir hesaplar ile diğer finansal hesaplar arasında sürekli yer değiştirmeler artmıştır.

Söz konusu teknolojik gelişmeler aynı zamanda dünya çapında bilgi temini ve bilgi işlenmesini kolay-laştırmakta, piyasa saydamlığını da yükseltmektedir. Bu gelişmeler aynı zamanda karmaşık sorunları en uygun bir şekilde çözebilecek bilgi işlem kullanımlı finansal yeniliklerin de ortaya çıkmasını sağlamıştır.

Bilgi teknolojilerinin en çarpıcı özelliği, teknolojik yeteneklerin sürekli artması ve maliyetlerin de sürekli düşmesidir.

Teknolojiye dayalı bilginin insanlar ve kurumlar üzerindeki en belirgin etkisi, bilgiyi kullananlara ve ondan yararlananlara sağladığı güç olmuştur.

Bilgi teknolojileri konusunda son yıllarda kaydedilen gelişmeler, işletmeleri bütün faaliyetlerin birbirine bağlandığı ve genel durumu istenildiği an kullanılabilecek yeteneği olan entegre sistemler haline getirmiştir. Bu da yönetime, karar verme ve kontrol faaliyetlerinde eşzamanlılık, anında duruma

hakim olma ve strateji belirleme gibi çok önemli araçlar sağlamaktadır. (Acar, 2003:61)

Geleceğe yönelik en umut verici araçlarda biri bilgisayarlardır; bu yeni araç yeni kavram ve yöntemlerle birleştirilerek, direkt olarak on-line bir yardımcı fonksiyonu üstlenebilir. Sembolize edilmiş kavramlarla (ister İngiliz dili , ister piktograf –resimli yazı ister form el mantık ve matematik) düşünebilen tüm insanlar, bu yeni buluştan çok önemli ölçüde yararlanacaklardır.

Yeni ekonomide kazananlar arasında yer almak için teknoloji uzmanı olmak gerekmez. Ancak başlamakta olan değişiklikleri anlamak ve örgütün bu teknolojik yenilikleri benimsediğinden emin olmak gerekir.

İnternet’te çalışan girişimlerde “ağ merkezli” bilgisayar kullanımı dinamik müşteri hizmetleri organizasyonu için istemci/sunucu bilgisayar kullanımlı ağa dönüşmektedir.

Teknolojik gelişmeler ışığında üretilen bilgilerin kaynağını ve işlenmesini sadece bilgisayarlar değil aynı zamanda veri tanıma aletleri, bunlara destek sunan girdi ve çıktı donanımları olmak üzere fax, mikro grafik, telekomünikasyon, doküman doldurma ve hesaplama makinaları ve basım makinaları vb. bilgi teknolojileri terimi içinde yer alan donanımlar olmaktadır.

Yukarıda belirtilen bu teknolojiler sayesinde işletmeler bünyelerinde oluşturacakları Muhasebe-Finans Bilgi Sistemi ile izlemeye, teşhis etmeye, önlem almaya ve programlama ve planlamaya ilişkin çabalar sağlıklı ve gerçekçi bir biçimde gerçekleştirilir.

Birçok şirketin istemci/sunucu sistemini, enformasyon teknolojisi harcamalarını azaltma, yöntemin bir başarısıdır. Ne yazık ki şirketler donanım konusunda yalnızca maliyeti düşürme fırsatını gözetmektedirler. Genellikle büyük bilgisayarlarda mikro işlemcili sistemlere geçişlerde “boyut küçültme” terimi kullanılır ve tipik bir donanım maliyetini düşürme çabası gözlenir. Bilgi teknolojilerinin (bilgi ve iletişim teknolojileri) en çarpıcı özelliği, teknolojik yeteneklerin sürekli artması ve maliyetlerin de sürekli düşmesidir. Gerçekten de daha önce ağırlıkları tonlarla ölçülen ve çok sınırlı işlemler yapabilen bilgisayarlar, günümüzde cepte taşınabilmekte ve saniyede milyonlarca işlem yapabilmektedir. (Göksel, Çakır 2002 sh.46)

Geleneksel sistemlere göre % 1000’lik bir maliyet kazancının çekici olduğu doğrudur ancak genel maliyeti göz önünde bulundurarak bir sonuca varmak daha doğrudur. İstemci/sunucu yaklaşım yeni yetenekler ve karmaşık yazılımlar gerektirir. Bu birçok yönetim bilgi sistemleri departmanı için büyük bir değişimi temsil eder.

İşletmeler sadece gelişen teknolojidenden değil aynı zamanda, gelişen çağdaş finans tekniklerinden de yararlanmak durumundadırlar. Bu nedenle bu tekniklerin nasıl kullanılacağı ve etkilerinin de bilinmesi gerekir.

SONUÇ

Toplum yaşamındaki yeniliklerin ve değişimlerin işletme stratejilerini de kendi yönergesinde hareket ettireceği görülmektedir. İşletmelerde bu yeniliklere ayak uydurmak finansman olgusunun başarıya ulaşmasını sağlayacak en önemli unsur haline gelmiştir. Yeni teknolojiye ve yeniliklerden uzak bir finansman yönetiminin başarıya ulaşması ve mevcut bulunduğu işletmeye de küreselleşen ve küçülen dünyada, katkı sağlaması imkansız hale gelmiştir. Planlı ve sürdürülebilir şekilde kaynakların etkin bir biçimde kullanılması yeni teknolojik gelişmelerin bilgiye uyarlanmasıyla mümkün olacaktır dolayısıyla işletme başarısında bu araç ve gereçlerin önemli bir rolü bulunmaktadır.

Diğer yandan işletmeler başarılarında sadece teknolojik yeniliklerden değil aynı zamanda çağdaş finans tekniklerinden de yararlanmak zorundadırlar.

Finansal planlama, geleceğe yönelik hareket biçimini belirlemeye, politikaları saptamaya ve gözden geçirmeye katkıda bulunan bir finans tekniğidir. Diğer bir ifade ile işletmenin gelecekte ulaşmak istediği hedefe varmasına yardımcı olan bir kararlar sürecidir. Bu açıdan finansal planlama, işletmenin her alanını incelemek durumundadır.

Finansal Planlama, işletmeye giren ve çıkan nakit akımlarının sistematik bir şekilde tahmini ve hesaplanması işlemlerini konu edinir. Bir üretim biriminin planlanan faaliyetlerinin belirli bir zaman diliminde ortaya çıkmaları nedeniyle planlama, finansal yönetimin çekirdeğini oluşturmaktadır. İşletmelerde finansal planlamanın bir yönetim tekniği olarak kullanılmasının yaklaşık elli yıllık geçmişi olmasına karşın, sağlıklı işletmelerde uzun zamandan beri bir işletme politikasının temel aracı olmuştur. (Gönenli, 1986:23)

Firmanın uzun dönemdeki temel amacı, Pazar değerini maksimum kılmaktır. Finansal yöneticiler bu amaca uygun planlar yapar ve sonradan söz konusu planları firmanın gerçek durumuyla karşılaştırırlar. Planlar yapılırken işletmenin temel verilerden başka işletme faaliyetlerini etkileyen ekonomik durum, işkolundaki rekabet yapısı, finansal kurumların kredi kaynakları, vergi uygulamaları, bireysel ve kurumsal yatırımcıların davranışları, müşteri talebindeki değişimler ve satıcıların durumu gibi temel faktörlerden yararlanılarak firmanın rakipler oranla güçlü ve zayıf yönleri belirlenir.

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- ACAR Durmuş, "Bilgi Teknolojilerinin Muhasebe Bilgi Sistemi Kullanımı Üzerine Etkisi ve Bir Uygulama" Muhasebe ve Finansman Dergisi, Ekim 2003, Sayı 20
- AKGÜÇ Öztin, Finansal Yönetim, Muhasebe Enstitüsü Yayın No:65, İstanbul, 1996
- BENGSHIR Türksel, Bilgi Teknolojileri ve Örgütsel Değişim, TODAİE Yay., Ankara, 1996
- Bilişim Teknolojileri Ve Politikaları Özel İhtisas Komisyonu Raporu, Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı, DPT Yayın No 2560, Ankara, 2001
- GÖKSEL M.Ali, ÇAKIR Hüseyin, Temel Bilgisayar Teknolojisi Kullanımı, Ad Yayın Dağıtım, İstanbul, 2002
- GÖNENLİ Atilla, Finansal Tablolar Analizi, İÜ Yay., İstanbul 1986
- MUCUK İsmet, Modern İşletmecilik Bilgisi, İÜ Yay., İstanbul, 1993

- TURGAY Tayfun, “Verimlilik Açısından Yö-netim Bilişim Sistemleri”, Verimlilik Dergisi, 1995
- SAYILGAN Güven, İşletme Finansmanı, Turhan Kitabevi, Ankara, 2003
- SEEN James A., Information Systems İn Management, Wadsworth Publishing Company, Second Edition, California, 1982
- TUNAY K.Batu, “Türkiye’de 1980 Sonrası Dönemde Enflasyon Beklentilerinin Rasyonelliğinin Sınanması”, Ekonomi ve Yönetim Bilimleri Dergisi, Haziran 2003, Cilt II, Sayı 1
- Van HORNE James, Financial Management and Policy, Third Edition, Prentice-Hall Inc., Englewood Cliffs, 1974, New Jersey
- WESTON J.Fred, F.BRIGHAM Eugene, Managerial Finance, Fourth Edition, The Dryden Pres, 1972, Illionis